

Научная новизна. Исследован процесс эффективного использования кадрового потенциала на предприятиях бытового обслуживания.

Практическая значимость. В условиях рыночных преобразований особое значение приобретают вопросы формирования и эффективного использования кадрового потенциала предприятия, которому принадлежит огромная роль в повышении эффективности общественного производства

Ключевые слова: *предприятие бытового обслуживания, кадровый потенциал, использование, эффективность, формирования.*

HUMAN RESOURCES OF ENTERPRISE CONSUMER SERVICES AND POSSIBILITIES OF ITS EFFECTIVE FORMATION AND USE

SYDORENKO T.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Investigation of the process effective development and use of human resources consumer services enterprise.

Methodology. The process of formation and development of consumer services enterprise in transforming the economy is not clear, and has problems and features.

Findings. The higher quality of service the enterprise consumer services the more customers will be handled and will be satisfied by the services received.

Originality The process of the efficient use of human resources for consumer services enterprise.

Practical value. In terms of market reforms are particularly important question formulation and effective use of human resources enterprise that owns a large role in increasing the efficiency of social production.

Keywords: *consumer services enterprise, human resources, use, efficiency, formation.*

УДК 330.131.7:328.161.2

ЯРЕНКО А.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПОДОЛАННЯ СИСТЕМНОЇ КРИЗИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Мета. Обґрунтування шляхів подолання системної кризи в Україні за останні роки та визначення орієнтирів політики нового уряду України.

Методика. При проведенні досліджень були використані загальнонаукові та спеціальні методи: порівнювання, аналізу тенденцій розвитку світової економіки та економіки України, концептуального аналізу, діалектики, індукції і дедукції тощо.

Результати. Результати дослідження надали змогу виявити основні орієнтири подолання системної кризи в Україні в соціально-економічній сфері: валютно -курсва стабілізація, стабілізація банківської системи, запобігання непродуктивному відпливу капіталу, вдосконалення податкової та бюджетної політики, формування

сприятливого інвестиційного клімату, розвиток підприємництва, вдосконалення регіональної та бюджетної політики, соціальної сфери.

Наукова новизна. *Розроблено систему визначення процесів, які утворюють взаємозв'язки між проблемами внутрішньополітичної і соціально-економічної сфери та загальної системної кризи, яка існує в Україні.*

Практична значимість. *Можливість визначення шляхів подолання системної кризи України у соціально-економічній сфері.*

Ключові слова: *системна криза, банківська система, податкова політика, бюджетна політика, інвестиційний клімат, підприємництво, регіональна політика, бюджетна політика, соціальна сфера.*

Вступ. Наростання негативних наслідків у економіці на теперішній час, гострота соціальних і політичних реакцій у суспільстві є наслідками системних вад державного управління, штучного дисбалансу структури державної влади в Україні та порушення основних конституційних прав і свобод людини, нехтування інституційними чинниками суспільного розвитку. Погіршення ситуації в економіці України протягом 2013 року, зумовлене впливом світової економічної депресії, зволіканням із структурними реформами в Україні та діями Російської Федерації, вжитими у відповідь на євроінтеграційні наміри України, негативно вплинуло на українське суспільство. Також цей негативний вплив був загострений інституційною кризою.

Системна криза в Україні має свої особливості. Протягом останніх років спостерігалось різке посилення кризових явищ. Інфляційні процеси охопили всю систему кредитної, фінансової і банківської діяльності, соціально-економічної сфери. Постійно знижувалася ділова активність, збільшувалася міграція робочої сили у країни близького і далекого зарубіжжя, а також зростала частка тіньової економіки. Тобто, існуюча криза має системний характер, охоплює всі сфери життя суспільства – економічну, політичну та соціальну. Цьому сприяє те, що процес трансформації постсоціалістичного суспільства у новий для України тип соціально-економічного розвитку, відбувається у важких умовах несприятливої кон'юнктури. Поступово наростає розрив економічних зв'язків між галузями, підприємствами, містами і людьми. Держава сприяла спекулятивному підвищенню цін при сталому зниженні життєвого рівня більшості населення країни. Як наслідок, створювалися умови спаду виробництва та зниження реального ВВП, створювалася криза неплатежів тощо. Все це перешкоджає виходу з кризи і робить її ще більш затяжною і глибокою, створює нестабільне економічне середовище.

Таким чином, необхідна кардинальна структурна перебудова економіки України, перерозподіл капіталів із старих галузей у нові. Негативні наслідки економічних криз неминучі, але вони не повинні бути безглуздими. Якщо криза вже має місце, слід використовувати її як метод реформування структури національної економіки України. У протилежному разі відбуватиметься подальше загострення суперечностей в усіх сферах суспільного життя.

Постановка завдання. Об'єктом дослідження виступають процеси, які утворюють взаємозв'язки між проблемами внутрішньополітичної і соціально-економічної сфери та загальної системної кризи в Україні. Предмет дослідження становить розгляд системи орієнтирів виходу України із системної кризи. Метою даної статті є обґрунтування шляхів подолання системної кризи соціально-економічної сфери України за основними напрямками вдосконалення національної економіки.

Результати дослідження. Існує багато системних проблем внутрішньополітичної та соціально-економічної сфери. Перелік системних проблем внутрішньополітичної сфери яскраво сформувалися при пособництві старої влади України. До їхнього складу можна віднести: невиконання державою своїх базових функцій – передовсім, щодо захисту життя, прав і добробуту громадян України; стан системи охорони здоров'я, освіти, правоохоронної, судової систем, який і зараз залишається на вкрай незадовільному рівні; критичний розрив між декларованими на найвищому рівні цілями та практичними результатами діяльності влади, який обумовив вкрай низький рівень довіри до політики держави та пропонованих нею напрямів модернізації. Все це призвело до тотальної корупції державного апарату, побудови корупційної кругової поруки та розгалуженої корупційної ієрархії. Замкнутість системи державного управління, брак реальних можливостей для ротації управлінських еліт, фахова дезорієнтація (некомпетентність) управлінців – виявилися нездатними пропонувати та реалізувати адекватну сучасним стандартам, модель управління ринкової економіки. Кричущі порушення законодавства і суспільної моралі представниками влади як місцевого, так і загальноукраїнського рівнів, відсутність адекватної відповідальності для високопоставлених порушників закону, несправедливість дій влади, зокрема в соціальній та економічній сфері – це реалії минулої політичної системи. Відсутність реального покращення добробуту людей на фоні суттєвого зростання «ренти» фінансово-промислових груп, яка отримувалась на основі зрощення із владою за рахунок ексклюзивного доступу до державних ресурсів (держзакупівлі, пільгові кредити, держгарантії тощо), в тому числі – завдяки родинним чи іншим особистим зв'язкам з представниками вищих ешелонів влади, викликало недовіру до цієї влади. Також зростала недовіра громадян до державної влади через систематичні порушення їхніх прав в органах судової влади та правоохоронних органах через їх системну корумпованість. Ставка на силу у вирішенні конфліктів, яка набула крайнього вияву у трагічних подіях січня-лютого в Києві, при відсутності діалогу між державною владою і суспільством, стало ключовим моментом політичної кризи.

Серед системних проблем соціально-економічної сфери можна визначити наступні: процедурна переобтяженість ведення господарської діяльності для підприємств та надання адміністративних послуг громадянам, що стала підґрунтям поширення корупції; недостатня визначеність і захищеність прав власності як для громадян під час набуття приватної індивідуальної власності, так і для підприємців при реалізації комерційних угод, що призвело до поширення рейдерських захоплень активів і майна; монополізація низки важливих внутрішніх ринків, значний тиск на внутрішній ринок з боку контрабанди та «сірого» імпорту, значна тінізація роздрібної та оптової

торгівлі. На цьому тлі, викривлення соціальної політики, яка була орієнтована передусім на прошарки, що перебувають в соціальній апатії, не застосовуючи активних зусиль до зміни свого життя та нехтування інтересами працездатного населення (через низький рівень оплати праці та обмежені можливості реалізації права на гідну працю) – визначило неефективну систему соціального захисту. Ця система значною мірою мала нецільовий характер, який призвів до її надмірної обтяжливості для бюджету при низькій ефективності. При цьому, домінування політичного запиту над об'єктивною оцінкою фінансових ресурсів держави (насамперед на цілі популістського збільшення соціальних видатків) – зумовило фіскалізацію податкової та митної політики, необґрунтоване перевищення обсягу коштів, стягнутих з підприємницького сектору, різке зростання державного боргу України. Відсутність ефективної системи контролю за витрачанням бюджетних коштів, непрозора та корумпована система державних закупівель, значно обтяжила бюджетні видатки корупційною складовою. Репресивна структура податкової системи та волюнтаристське адміністрування податків, що пригнічувало приватну ініціативу бізнесу (перш за все, малого і середнього), скоротило базу оподаткування та сприяло тінізації економічних процесів. Соціальна несправедливість податкової системи, зумовлена нераціонально сформованими з точки зору соціальної справедливості механізмами адміністрування податків та низькою ефективністю контролю при надмірній централізації бюджетного ресурсу в Державному бюджеті – послаблювало зацікавленість органів місцевого самоврядування у збільшенні доходів за діючими статтями і пошуку нових джерел доходів на основі розвитку власних територій, спонукало до пасивного очікування допомоги з держбюджету. Зрештою, це заклало основи хронічної дотаційності переважної більшості регіонів. Зазначені суперечності зумовили високий рівень соціальної напруженості в суспільстві та сформували критичний запит на трансформацію країни. Саме неможливість реалізувати його через наявні інструменти громадянського суспільства призвела до втрати соціальної легітимності інститутів влади.

Що насамперед необхідно зробити новій владі та уряду в соціально-економічній сфері. По-перше, це валютно-курсова стабілізація. Тобто, необхідно розробити Концепцію валютної політики України, яка б передбачала чітку поетапну лібералізацію валютно-курсової політики та валютного регулювання в Україні. Також підготувати новий проект закону про валютне регулювання, який би відповідав завданням лібералізації валютного ринку, передбаченими Концепцією валютної політики України. Після цього, розробити програму дій щодо подальшого розвитку валютного ринку України, яка передбачатиме послідовне впровадження інструментів страхування валютних ризиків та лібералізацію валютних операцій. Це надасть можливість забезпечити перехід на таргетування Національним банком інфляції, а не валютного курсу гривні. При цьому, треба визначити основною функцією Національного банку України – забезпечення внутрішньої стабільності грошової одиниці (в т.ч. шляхом внесення змін до Конституції України).

По-друге, це стабілізація банківської системи. Необхідно вдосконалювати заходи щодо надання підтримки з боку НБУ ліквідності банків у спосіб здійснення

цільового рефінансування. Це створюватиме умови для розширення спектру депозитів, зокрема впровадження коротких «кризових депозитів» з терміном розміщення – до 15 днів, з процентними ставками, які покривають ризики девальвації (до 30 % річних), а також запровадження депозитів з плаваючою процентною ставкою. Використання схем пріоритетного фінансування інвестиційних проектів за участю держави та НБУ, активізації іпотечного кредитування, мікрокредитування та кредитування аграрного сектору економіки – надасть поштовх забезпеченню функціонування системи фінансових інститутів розвитку, фінансових установ і організацій, що обслуговують експортні операції і сільське господарство, здійснюють мікрокредитування. Необхідно сприяти створенню мережі регіональних та інвестиційних банків, компенсаційних фондів для надання кредитів, що забезпечують швидке розширення інвестиційного сегменту фінансового ринку, також впроваджувати механізми кредитної підтримки реального сектора економіки з залученням ресурсів міжнародних фінансових організацій на пільгових умовах (синдиковане кредитування). Важливе завдання – забезпечення підвищення прозорості діяльності банківської системи шляхом розвитку кредитних бюро, рейтингових агенцій і запровадження вимоги щодо обов'язкового рейтингування, створення єдиної державної інформаційної системи зі збору, накопичення та обробки даних щодо кредитної історії позичальників.

По-третє, це запобігання непродуктивному впливу капіталу. Вирішення цієї проблеми ставить низку питань, які необхідно теж вирішувати. Необхідно зменшити строки повернення в країну валютної виручки експортерів та підвищити частку обов'язкового продажу валютних надходжень резидентів на валютному ринку України або Національному банку України. Треба тимчасово обмежити транзакції вітчизняних підприємств з суб'єктами господарювання, розташованими у низько-податкових юрисдикціях, зокрема – шляхом запровадження оподаткування перерахованих коштів у розмірі діючої ставки податку на прибуток. Необхідно переглянути перелік офшорних зон, з розширенням його до переліку офшорних зон та низько-податкових юрисдикцій (додатково слід включити Кіпр, Панаму, Уругвай, ОАЕ, Ліхтенштейн, Гватемалу, Гану, а також території з високим ступенем секретності згідно Індексу фінансової секретності). Заборонити: державні закупівлі у суб'єктів господарювання, які контролюються юридичними або фізичними особами, зареєстрованими у офшорних зонах або низько-податкових юрисдикціях; при виконанні договорів за рахунок державних коштів придбання товарів та укладання договорів субпідряду із суб'єктами господарювання, які контролюються юридичними або фізичними особами, зареєстрованими у офшорних зонах або низько-податкових юрисдикціях. Обов'язково треба посилити правові засади протидії впливу за кордон капіталів, отриманих в Україні незаконним шляхом, через імплементацію у національне законодавство нових стандартів ФАТФ від 16 лютого 2012 року та сформуванню правову систему повернення активів, отриманих злочинним шляхом та виведених з країни, відповідно до рекомендацій ООН та Світового банку.

Поряд з першими трьома основними питаннями, які необхідно вирішувати в першу чергу, подальшими напрямками стабілізації соціально-економічної сфери мають

бути заходи, які нададуть змогу стабілізації: податкової політики, бюджетної політики, формуванню сприятливого інвестиційного клімату, подальшого розвитку підприємництва, регіональної та енергетичної політики, а також соціальної сфери.

Податкова політика має забезпечити спрямованість фіскальної політики на стимулювання інвестиційної діяльності шляхом запровадження диференційованих податкових ставок на частку прибутку, що спрямовується на інвестиції. Необхідно скоротити кількість податкових стимулів при посиленні їх ефективності та контролю за цільовим характером використання. Потребують вирішення питання впорядкування відшкодування ПДВ із подальшим розвитком автоматичних механізмів відшкодування. Взагалі треба спростити податкову звітність та облік окремих податків, зокрема – податку на доходи фізичних осіб, єдиного соціального внеску, об'єднати податкову і бухгалтерську звітність та відновити розрахунок податку на прибуток та основних фактичних показників. Непопулярними, проте необхідними заходами, можуть стати:

- підвищення ставки плати та збори за експлуатацію природних ресурсів;
- запровадження поглибленої прогресії податку на доходи фізичних осіб;
- запровадження підвищеної ставки ПДВ на товари розкоші та зниженої ставки на товари першої необхідності (соціальні товари);
- розширення групи підакцизних товарів, з віднесенням до неї придбання харчових продуктів, що є товарами преміум-класу, або шкідливими для здоров'я;
- підвищення ставки податку на нерухомість, з посиленням податкового навантаження на власників, які володіють об'єктами житлової нерухомості з великою площею, з урахуванням ринкової вартості нерухомості;
- посилення контролю за достовірністю і повнотою декларування доходів громадянами України, із запровадженням непрямих методів визначення доходів та встановленням зобов'язання декларувати не лише доходи, але й видатки.

Бюджетна політика має забезпечити підвищення рівня прозорості та ефективності державних закупівель на основі внесення змін до чинного законодавства та удосконалення практик контролю за його застосуванням. При цьому необхідно скоротити використання бюджетних інструментів підтримки економічної діяльності на користь податкових інструментів. Важлива задача – це створення Державного банку реконструкції і розвитку з метою концентрації в його компетенції прямих бюджетних інвестицій, державних гарантій та надходжень від отриманих суб'єктами господарювання податкових стимулів. Проводити це створення треба при радикально вдосконаленому управлінні державними підприємствами і акціонерними товариствами з контрольним пакетом акцій, виходячи з необхідності обґрунтованості ціноутворення, підвищення економічної ефективності та спрямування прибутків на технологічну модернізацію виробництва. Також вирішення потребує задача визначення переліку інвестиційних умов щодо подальшої приватизації держпідприємств, створення системи дієвого контролю за їх виконанням.

Формування сприятливого інвестиційного клімату надасть змогу забезпечення жорсткого дотримання гарантій прав приватної власності та недопущення протиправного захоплення юридичним, економічним чи силовим шляхом. Дозволить

налагодити систему постійних контактів вищих посадових осіб міністерств та відомств з посольствами інших держав для розгляду та вирішення суперечок, які виникають навколо іноземних інвестицій. Для цього необхідно запровадити стимули для залучення інвестиційних ресурсів до пріоритетних секторів економіки та депресивних регіонів (в т.ч. шляхом утворення територій із спеціальним податковим режимом), переглянути організаційні засади національного проектування з метою перетворення національних проектів на точки концентрації залучення приватних (в т.ч. іноземних) інвестицій. Створення інституту інвестиційного омбудсмена, зможе забезпечити об'єктивний та сумісний з міжнародною практикою розгляд юридичних суперечок за участю іноземних інвесторів.

Забезпечення радикального скорочення дозвільних і реєстраційних процедур шляхом перетворення їхнього провадження виключно у технічну площину надасть змогу розвитку підприємництва. Цей розвиток зможе прискорити поширення практики електронного надання адміністративних послуг для бізнесу, електронного безконтактного документообігу на усій території України. Також необхідно забезпечити: прозорість та відкритість процедур реалізації державного контролю за поточною діяльністю суб'єктів господарювання; перехід на здійснення превентивних заходів щодо потенційного зловживання; заміну державного нагляду в окремих сферах господарської діяльності механізмом відшкодування суб'єктами господарювання завданої шкоди. При цьому необхідно також запровадити механізми відповідальності органів державного нагляду за збитки, заподіяні суб'єкту господарювання їх неправомірними діями.

Наступним важливим напрямком є розвиток регіональної та енергетичної політики. Спочатку необхідно утворити Державний фонд регіонального розвитку як відокремлену фінансову установу, орієнтовану на фінансування проектів розвитку регіонів України за рахунок коштів Державного бюджету, міжнародної технічної допомоги та європейських структурних фондів, змішаного фінансування. При цьому, забезпечувати підтримку інвестиційної діяльності в регіонах шляхом створення «інвестиційної карти регіону», що сприятиме створенню позитивного іміджу регіонів України у національному і міжнародному економічному та інвестиційному просторі. Важливі задачі – скоригувати структуру коштів місцевих бюджетів, закріпивши за місцевими бюджетами доходи, що перевищують прогноз доходів першого кошика та сприяти транскордонному співробітництву. Енергетична політика потребує внесення змін до законодавства про заборону приватизації об'єктів стратегічного значення магістральних газо- і нафтопроводів, аміакопроводів, магістральних ЛЕП, родовищ стратегічної сировини (уранових та рідкоземельних руд, природного та сланцевого газу). Необхідний закон про диверсифікацію джерел постачання та структури споживання енергоносіїв, передбачивши реформування паливно-енергетичного комплексу відповідно до умов Третього енергетичного пакету ЄС, формування стратегічних резервів газу, нафти, вугілля, залучення коштів міжнародних донорів для модернізації енергетичної інфраструктури та будівництва нових атомних енергоблоків. Треба здійснити демонополізацію ринку розповсюдження е/енергії і газорозподілення.

Останні орієнтири подолання системної кризи – напрямки вдосконалення соціальної сфери. До них можна віднести: здійснення раціоналізації системи соціальних видатків на основі реформування соціальної сфери, цільовий характер системи пільг та субсидій; поетапний перехід до адресного надання соціальних пільг у грошовій формі; створення єдиної бази даних одержувачів усіх видів соціальної підтримки, з метою визначення обґрунтованості їх надання; забезпечення належного контролю за дотриманням законодавства у сферах соціальної підтримки та надання соціальних послуг; забезпечення підвищення якості та ефективності надання послуг соціальної сфери шляхом диверсифікації їх постачальників та удосконалення механізмів розміщення і реалізації замовлень на надання послуг; формування сучасної системи підготовки та перепідготовки фахівців у відповідності з потребами глобальної, національної і регіональних економік; сприяння міжрегіональній мобільності робочої сили шляхом створення ринку доступного житла в регіонах; законодавчо встановлений гарантований мінімум державного пенсійного забезпечення в розмірі не нижче прожиткового мінімуму; створення функціонування накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; здійснення медичної реформи на засадах посилення профілактичної складової сфери охорони здоров'я, створення єдиного простору доступної для всіх верств населення медичної допомоги.

Висновки. Ситуацію в Україні можна схарактеризувати як системну кризу – кризу базових відносин у політико-правовій та соціально-економічній сферах, на яких будувалася чинна модель розвитку країни. Характерною рисою системної кризи в Україні є комплексність чинників, які поступово накопичувалися, а зрештою призвели до різкого вибуху суперечностей. Кризовий вибух було спричинено насамперед суспільно-політичними та морально-етичними чинниками. Проте, без відповідного макроекономічного підґрунтя криза, напевно, не мала б такої гостроти, а її наслідки для економіки та суспільства.

Тривале нехтування потребою здійснення суспільних перетворень, яких вимагали виклики сучасності, турбулентний післякризовий світ, призвело до деградації більшості важливих суспільних інститутів в Україні, погіршило ситуацію із забезпечення базових прав і свобод людини і громадянина, поставило під загрозу суверенітет нашої держави. Суспільство здійснило спробу радикального оновлення через системний злам, в надії стати іншим – справедливим, сучасним, цілісним, конкурентоспроможним. Трагічність зрушень, зумовлена глибиною прірви між владою і суспільством, напевне, стала несподіваною для всіх сторін конфлікту. Вона, своєю чергою, спричинила глибоку ціннісну, інформаційну, політичну дезорієнтацію значної частини населення країни, поставила країну на межу втрати цілісності, зробила її вразливою щодо зовнішньої інтервенції. Зрозуміти, що насправді відбулося в Україні, це – розпочати шлях до оновленого суспільства, а також запобігти повторенню подібних криз у майбутньому.

Список використаної літератури

1. Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання: аналіт. доп. / Я. А. Жаліло, К. А. Кононенко, В. М. Яблонський [та ін.]; за заг. ред. Я. А. Жаліла. - К.: НІСД, 2014. - 132 с.
2. Офіційний сайт Президента України. Останні новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/?cat=1>.

ОБОСНОВАНИЕ ПУТЕЙ ПРЕОДОЛЕНИЯ СИСТЕМНОГО КРИЗИСА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СФЕРЫ УКРАИНЫ

ЯРЕНКО А.В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Обоснование путей преодоления системного кризиса в Украине за последние годы и определение ориентиров политики нового правительства Украины.

Методика. При проведении исследований были использованы общенаучные и специальные методы: сравнения, анализа тенденций развития мировой экономики и экономики Украины, концептуального анализа, диалектики, индукции и дедукции и др.

Результаты. Результаты исследования предоставили возможность выявить основные ориентиры преодоления системного кризиса в Украине в социально-экономической сфере: валютно-курсовая стабилизация, стабилизация банковской системы, предотвращению непродуктивного оттока капитала, совершенствование налоговой и бюджетной политики, формирование благоприятного инвестиционного климата, развитие предпринимательства, совершенствование региональной и бюджетной политики, социальной сферы.

Научная новизна. Разработана система определения процессов, которые образуют взаимосвязи между проблемами внутривнутриполитической, социально-экономической сферы и общего системного кризиса, который существует в Украине.

Практическая значимость. Возможность определения путей для преодоления системного кризиса Украины в социально-экономической сфере.

Ключевые слова: *системный кризис, банковская система, налоговая политика, бюджетная политика, инвестиционный климат, предпринимательство, региональная политика, бюджетная политика, социальная сфера.*

JUSTIFICATION OF THE WAYS TO OVERCOME THE SYSTEMIC CRISIS OF THE SOCIO-ECONOMIC SPHERE IN UKRAINE

YARENKO A.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Justification of the ways to overcome the systemic crisis of Ukraine in recent years. Some guidance policies of the new government of Ukraine.

Methodology. In conducting research were used scientific and special methods: comparison, analysis of trends of the world economy and the economy of Ukraine, conceptual analysis, dialectics, induction and deduction, and others.

Findings. Results of the study provided an opportunity to identify the basic guidelines to overcome the systemic crisis in Ukraine in the socio-economic sphere, monetary and exchange rate stabilization, stabilization of the banking system, the prevention of unproductive capital outflow, improving tax and budget policy, the formation of a favorable investment climate, business development, and improvement of the regional budget politics, social sphere.

Originality. A system for determining the processes that form the interface between the political and socio-economic sphere and the systemic crisis that exists in Ukraine.

Practical value. Ability to identify ways to overcome the systemic crisis of Ukraine in the socio-economic sphere.

Keywords: *systemic crisis, the banking system, fiscal policy, fiscal policy, investment climate, entrepreneurship, regional policy, fiscal policy, social sphere.*

УДК 38.64.017

ДИДИК А. А.

Київський національний університет технологій та дизайну

ЗАСТОСУВАННЯ ШРИФТІВ В РЕКЛАМІ

Мета. *Виявлення особливостей застосування шрифтів в рекламі.*

Методика. *При вирішенні завдань, поставлених у цій роботі, були використані сучасні методи теоретичних досліджень.*

Результати. *В ході виявлення особливостей застосування шрифтів в рекламі, визначено психологію сприйняття та загальні правила використання шрифту в рекламі.*

Наукова новизна. *Досліджено особливості використання шрифтів у рекламі в загальному історико-культурному та соціальному контексті.*

Практична значимість. *Результати проведених досліджень можуть бути використані в сфері зовнішньої реклами та в повсякденній роботі дизайнерів.*

Ключові слова. *зовнішня реклама, графічний дизайн, шрифт, знак, колір, графіка.*

Вступ. Актуальність роботи полягає в тому, що правильне застосування шрифтів у рекламі в газеті, на телебаченні, в Інтернеті або на вулиці підвищує ефективність реклами в кілька разів. Існує велика кількість різних шрифтів, абсолютно у кожного є своя назва, так само існують і різні варіації одного виду. Вибір шрифту зазвичай здійснюється фахівцями в галузі реклами, художниками, які для кожного випадку підбирають або створюють певний шрифт.

Постановка завдання. В роботі проведено дослідження особливостей застосування шрифтів в рекламі та поставлено задачу класифікації загальних правил, з метою їх вдосконалення, у відповідності до сучасних вимог.